

Súd: Krajský súd Trenčín
Spisová značka: 17Co/1308/2015
Identifikačné číslo súdneho spisu: 3114200209
Dátum vydania rozhodnutia: 21. 12. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Ivan Kubínyi
ECLI: ECLI:SK:KSTN:2016:3114200209.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

XXCo/XXXX/XXXX - XX
XXXXXXXXXX

Krajský súd v Trenčíne v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Ivana Kubínyiho a sudkýň JUDr. Gabriely Janákovkej a Mgr. Zuzany Holúbkovej v spore žalobcu: Y. N., a.s., Q., B. XX, I. XX XXX XXX, zastúpeného J. kanceláriou T., s.r.o., so sídlom Q., L. XX, I. XX XXX XXX proti žalovanému: D. Q., bytom A., P. XXXX/X, o zaplatenie 3 619,09 eur s príslušenstvom, na odvolanie žalobcu proti rozsudku Okresného súdu Trenčín zo dňa 28. augusta 2015, č.k. 20C/185/2014-61, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie **p o t v r d z u j e**.
Žalovaný má nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie zamietol žalobu žalobcu, ktorou sa domáhal proti žalovanému zaplatenia sumy 3 619,09 eur s príslušenstvom. Žalovanému náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že medzi P. P. ako postupcom a žalobcom ako postupníkom bola dňa 21.12.2010 uzavretá zmluva o postúpení pohľadávok, z prílohy ktorej vyplýva, že predmetom postúpenia mala byť aj pohľadávka voči žalovanému v celkovej výške 3 619,09 eur na základe zmluvy o úvere zo dňa 18.10.2004. Ustanovenie § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka priznáva veriteľovi právo postúpiť svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka písomnou zmluvou inému subjektu. Postúpením pohľadávky dochádza k zmene v osobe veriteľa, novým veriteľom sa stane postupník, ktorý nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Stanovená obligatórna písomná forma zmluvy o postúpení pohľadávok bola v danom prípade splnená. Keďže pôvodný veriteľ P. P. je bankou, zákonodarcom sú stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu. V zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov, môže banka postúpiť pohľadávku voči klientovi aj bez súhlasu klienta a aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu omeškaných splátok pohľadávky a klient je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Písomnú výzvu banky dlžníkovi na splnenie dlhu ako nevyhnutnú podmienku platnosti postúpenia pohľadávky banky na tretiu osobu vyhodnotil aj Krajský súd v Prešove v uznesení, č.k. 6Co/119/2013-135 zo dňa 29.05.2014. Žalobca nepredložil súdu písomnú výzvu banky na splnenie dlhu adresovanú žalovanému pred postúpením pohľadávky na žalobcu a ani doklad o doručení, resp. odoslaní tejto výzvy žalovanému, napriek tomu, že ho k tomu súd vyzval a žalobca bol v zmysle § 120 ods. 4 O.s.p. súdom písomne poučený o dôkaznej povinnosti a upozornený, že tieto listiny sú potrebné pre vyhodnotenie jeho aktívnej vecnej legitímácie v konaní. Žalobca súdu oznámil, že týmito

listinami nedisponuje, pretože mu ich P. P. pri postúpení pohľadávky neodovzdala a navrhol, aby ich súd vyžiadal od P. P. Tieto listiny nepredložila súdu ani P. P., ktorú súd na to písomne vyzval. Keďže žalobca nepreukázal, že P. P. pred postúpením pohľadávky na žalobcu písomne vyzvala žalovaného na splnenie peňažného záväzku titulom poskytnutého úveru, zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 je v časti pohľadávky voči žalovanému absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka pre rozpor so zákonom, a to pre nedodržanie uvedenej zákonnej podmienky v zmysle ustanovenia § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. Žalobca teda na základe zmluvy o postúpení pohľadávok nenadobudol platne predmetnú pohľadávku proti žalovanému. Z uvedených dôvodov pre nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu súd žalobu v celom rozsahu zamietol. Rozhodnutie o náhrade trov konania súd prvej inštancie odôvodnil ust. § 142 ods. 1 O.s.p., keď žalovaný bol v spore plne úspešný. Keďže žalovaný si náhradu trov konania neuplatnil a zo spisu mu vznik trov konania nevyplýva, súd žalovanému náhradu trov konania nepriznal.

2. Proti tomuto rozsudku podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca, domáhajúc sa jeho zmeny a vyhovievania žalobe, alternatívne sa domáhal zrušenia rozsudku a vrátenia veci súdu prvej inštancie na ďalšie konanie. Namietal, že súd prvej inštancie nesprávne vec právne posúdil tým, že nepoužil správne ustanovenie právneho predpisu a nedostatočne zistil skutkový stav, ďalej, že súd prvej inštancie na základe vykonaných dôkazov dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam a jeho rozhodnutie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci a taktiež namietal, že účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom. Nesúhlasil s tým, že zmluva o postúpení pohľadávok je neplatným právnym úkonom. Poukázal na ust. § 1 ods. 1,8 zákona o spotrebiteľských úveroch. Citoval ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách, z ktorého vyplýva, že banka je oprávnená postúpiť celú pohľadávku bez ohľadu na jej čiastočnú alebo úplnú splatnosť, nakoľko logickým výkladom tohto ustanovenia dospejeme k tomu, že banka by nemala čo postupovať tretej osobe, ak by dlžník uhradil banke celý omeškaný záväzok, s ktorým je v omeškaní, ak súčet omeškaní čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok, čo je aj vyjadrené slovami "to neplatí". Taktiež z tohto ustanovenia zákona o bankách nemožno vyvodit' zámer zákonodarcu povoliť bankám postupovať iba časť pohľadávky, ktorá je splatná, nakoľko pri postúpení musí banka odovzdať postupníkovi dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na základe ktorého vznikla postúpená pohľadávka. Poukázal na to, že zákon o bankách neobsahuje žiadne iné ustanovenia, týkajúce sa iných možností postúpenia pohľadávok a vzhľadom na vyššie uvedené, teda ani v žiadnom ustanovení vyslovene neuvádza, že banka nemôže postúpiť svoju pohľadávku z úverového vzťahu voči svojmu dlžníkovi aj v iných prípadoch, ako ustanovuje § 92 ods. 8 zákona o bankách. Vyslovil názor, že nie je správny postup aplikácie ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách na spotrebiteľský úver takým spôsobom, že aplikáciou tohto ustanovenia sa bude určovať neplatnosť postúpenia pohľadávky a prípadný nedostatok aktívnej legitímácie nového veriteľa. Poukázal na Nálezy Ústavného súdu SR z 28. apríla 2014, sp. zn. IV. ÚS 15/2014, zo dňa 1. apríla 2015, sp. zn. I. ÚS 640/2014, zo dňa 4. januára 2007, sp. zn. III. ÚS 300/2006, uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 7Cdo/201/2014 a sp. zn. 2 Cdo 241/2009 zo dňa 29.4.2010. Dôvodil, že rozsudok súdu prvej inštancie vykazuje znaky arbitrárnosti a súd v danej veci nepostupoval ústavne konformným spôsobom, ale postupoval v rozpore s princípmi právneho štátu, vyplývajúcimi z čl. 1 ústavy. Uplatnil si náhradu trov odvolacieho konania vo výške 217 eur (zaplatený súdny poplatok) a vo výške 167,42 eur (trovy právneho zastúpenia).

3. Žalovaný sa k odvolaniu žalobcu písomne nevyjadril.

4. Krajský súd v Trenčíne ako súd odvolací preskúmal vec podľa § 379, § 380 ods. 1 CSP bez nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP a dospel k záveru, že rozsudok súdu prvej inštancie je potrebné podľa § 379 ods. 1 CSP potvrdiť ako vecne správny.

5. Od 1. júla 2016 nadobudol účinnosť zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok (ďalej len "CSP").

6. Podľa § 470 ods. 1,2 C.s.p., ak nie je ustanovené inak, platí tento zákon (zákon č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok účinný od 01.07.2016) aj na konania začaté pred dňom nadobudnutia jeho účinnosti. Právne účinky úkonov, ktoré nastali pred dňom nadobudnutia účinnosti tohto zákona, zostávajú zachované.

7. Súd prvej inštancie založil svoje zamietajúce rozhodnutie vo veci samej na nedostatku vecnej aktívnej legitímácie na strane žalobcu, ktorý nepreukázal splnenie podmienok pre postúpenie pohľadávky z právneho predchodcu žalobcu - P.s., Q. - na žalobcu na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010, a to v návaznosti na ust. § 524 a nasl. Občianskeho zákonníka v spojení s § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách.

8. Odvolací súd sa s týmto právnym názorom súdu prvej inštancie a s odôvodnením napadnutého rozsudku v celom rozsahu stotožňuje v zmysle § 387 ods. 2 CSP a na zdôraznenie jeho správnosti uvádza nasledovné.

9. Aktívnu legitímáciu sa rozumie také hmotnoprávne postavenie, z ktorého vyplýva žalobcovi ním uplatnené právo, resp. mu vyplýva procesné právo si tento hmotnoprávny nárok uplatňovať. Preskúvanie vecnej legitímácie, či už aktívnej existencie tvrdeného práva na strane žalobcu, alebo pasívnej existencie tvrdenej povinnosti na strane žalovaného, je imanentnou súčasťou súdneho konania (viď rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, sp. zn. 2Cdo/205/2009).

10. Odvolací súd preto v zhode s názorom súdu prvej inštancie dodáva, že spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá je 1) splatná (dospelé splátky), a to za predpokladu 2) písomnej výzvy potom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené predpoklady sú zákonnými predpokladmi pre platné postúpenie pohľadávky a musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky.

11. Z dokazovania, vykonaného súdom prvej inštancie, vyplýva, že na základe zmluvy o vydaní a používaní bankovej platobnej karty zo dňa 18.10.2004, vrátane dodatku č. 1 k zmluve, poskytla P.. ako veriteľ žalovanému ako dlžníkovi kartový rámec vo výške 1 327,76 eur (40 000,-Sk) s úrokovou sadzbou 17,50% ročne. Listom zo dňa 07.11.2006 - výpoveď zmluvy o vydaní a používaní bankovej platobnej karty právny predchodca žalobcu predmetnú zmluvu vypovedal. P. postúpila pohľadávku z úverovej zmluvy s príslušenstvom a všetkými s ňou spojenými právami žalobcovi na základe zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010, v prílohe ktorej bola uvedená predmetná pohľadávka proti žalovanému vo výške 3 619,09 eur. V zmysle § 526 ods. 1 Občianskeho zákonníka má veriteľ právo postúpiť svoju pohľadávku aj bez súhlasu dlžníka písomnou zmluvou inému subjektu. Postúpením pohľadávky dochádza k zmene v osobe veriteľa, novým veriteľom sa stane postupník, ktorý nadobúda pohľadávku s príslušenstvom a právami s ňou spojenými. Keďže pôvodný veriteľ P. P. je bankou, zákonodarcom sú stanovené ďalšie podmienky, ktoré musia byť splnené, aby mohlo dôjsť k platnému postúpeniu pohľadávky banky na inú osobu. V zmysle ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách môže banka postúpiť pohľadávku voči klientovi aj bez súhlasu klienta a aj osobe, ktorá nemusí byť bankou vtedy, ak predtým banka písomne vyzve klienta na úhradu omeškania splátok pohľadávky a klient je nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke. Tieto predpoklady musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky. Z dokazovania vykonaného súdom prvej inštancie vyplýva, že žalobca nepredložil súdu písomnú výzvu banky na splnenie dlhu, adresovanú žalovanému pred postúpením pohľadávky na žalobcu, a ani doklad o doručení, resp. odoslaní tejto výzvy žalovanému. Tieto listiny nepredložila na výzvu súdu ani P. P.. Za tohto stavu je potrebné aj podľa názoru odvolacieho súdu konštatovať, že podmienky pre postúpenie pohľadávky banky bez súhlasu žalovaného na tretiu osobu, ktorá nie je bankou (žalobca), podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách tak neboli splnené, a preto je zmluva o postúpení pohľadávok zo dňa 21.12.2010 v tejto časti neplatná pre rozpor so zákonom. Na základe tejto skutočnosti potom nie je daná vecná aktívna legitímácia žalobcu na uplatnenie danej pohľadávky pred súdom. S poukazom na vecne správny záver súdu prvej inštancie vo vzťahu k nepreukázaniu vecnej aktívnej legitímácie na strane žalobcu, odvolací súd už nepovažoval za potrebné zaoberať sa ďalšími odvolacími námietkami zo strany žalobcu, poukazujúcimi na platnosť zmluvy o postúpení pohľadávok.

12. Odvolací súd z týchto dôvodov rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny podľa § 387 ods. 1 CSP potvrdil.

13. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania odvolací súd rozhodol podľa § 396 ods. 1, § 262 ods. 1 a § 255 ods. 1 CSP tak, že žalovanému, ktorý bol v konaní úspešný, priznal nárok na náhradu týchto trov v rozsahu 100%. O výške náhrady trov odvolacieho konania v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP rozhodne súd prvej inštancie.

14. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom krajského súdu jednomyseľne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku odvolanie n i e j e príпустné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je príпустné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolať musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).